МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Історичний факультет
Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Іван ЗУЛЯК
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А 4 Середня освіта
Предметна спеціальність: А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Історія)»
Код компонента освітньої програми: ОК 12

Тернопіль 2025

Робочу програму розроблено на основі:

- Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (затверджено вченою радою університету, протокол № 3 від 23.10.2012 р., зі змінами і доповненнями, уведеними в дію наказом ректора № 280-р від 26.09.2023 р.);
- Освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А 4 Середня освіта, предметною спеціальністю А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) (затверджено вченою радою університету, протокол № 14 від 24 червня 2025 р.);
- навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) на 2025–2026 навчальний рік;
- Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України № 1225 від 29.08.2024 р.;
- наскрізної програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти історичного факультету ТНПУ імені Володимира Гнатюка;
- Положення про робочу програму навчальної дисципліни Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – у частині структури, складу розділів та політик (оцінювання, використання штучного інтелекту, академічної доброчесності, комунікації), адаптованих до специфіки практики як виду виробничої діяльності.

Структура програми адаптована до вимог Положення про робочу програму навчальної дисципліни ТНПУ (опис компонента, мета, компетентності, передумови, програма, форми і методи, засоби оцінювання, форми контролю, критерії та політика оцінювання, політика використання ШІ, інструменти і забезпечення, рекомендована література, інтернет-ресурси, комунікація та етика взаємодії) з урахуванням специфіки практики, визначеної Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ (бази практики, організація і керівництво, звітна документація).

Розробники:

Володимир СТАРКА, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка, гарант освітньої програми «Середня освіта (Історія)» – керівник проєктної групи;

Іван КУЦИЙ, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – член проєктної групи;

Микола МОСКАЛЮК, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – член проєктної групи.

Завідувач кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук,
доктор історичних наук, професор _____ Іван ЗУЛЯК

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Робочу програму розроблено відповідно до Положення про робочу програму навчальної дисципліни ТНПУ імені Володимира Гнатюка та Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка, з урахуванням специфіки практики як виду виробничої, а не аудиторної, освітньої діяльності.

Освітня програма	«Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	А 4 Середня освіта
Предметна спеціальність	А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	денна, заочна
Статус практики	обов'язковий компонент (ОК 12)
Мова проведення	українська
Курс	ІІ курс
Семестр	3 семестр
Обсяг практики в кредитах ЄКТС	9 кредитів ЄКТС
Загальна кількість годин	270 годин
Тривалість практики	6 тижнів
Розподіл годин	науково-дослідна робота – 135 год; науково-педагогічна робота – 90 год; підготовчий і завершальний етапи – 45 год
Вид індивідуального завдання	індивідуальний план практики, узгоджений із темою кваліфікаційної роботи (тези доповіді, бібліографія, рецензія, конспект заняття)
Форма підсумкового контролю	залік (захист практики)

Практика проводиться в очній формі з можливістю дистанційної або змішаної організації окремих видів робіт (консультації, проміжний контроль, окремі форми науково-педагогічної діяльності) в умовах воєнного стану, карантинних обмежень чи інших обставин непереборної сили за рішенням керівництва університету, з використанням платформи Moodle та засобів відеозв'язку.

2. МЕТА ПРАКТИКИ

Метою науково-педагогічної практики є набуття здобувачами вищої освіти досвіду самостійної науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, оволодіння сучасними методами роботи з історіографічною та джерельною базою, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, підбір і систематизація фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи, а також удосконалення практичних навичок викладацької діяльності у закладі вищої освіти. Практика є завершальним етапом практичної підготовки магістранта-історика, що передує підготовці та захисту кваліфікаційної роботи.

Завдання практики:

- закріплення та поглиблення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін освітньо-професійної програми;
- оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та опрацювання наукової історичної інформації в межах теми кваліфікаційної роботи;
- формування джерельної та історіографічної бази кваліфікаційної роботи, складання її бібліографії;
- оволодіння вміннями викладати здобуті наукові результати у формі тез, статей, доповідей, рецензій;
- набуття досвіду навчально-методичної та викладацької діяльності у закладі вищої освіти, зокрема підготовки і проведення фрагмента лекційного чи семінарського заняття з історичних дисциплін;
- формування навичок самоосвіти, самовдосконалення та академічної доброчесності у науковій і педагогічній діяльності;
- активізація науково-дослідної та інноваційної діяльності здобувачів вищої освіти.

За результатами проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність та особливості методології історичного наукового дослідження;
- основні принципи роботи з емпіричною (джерельною) базою дослідження;
- методи історичних наукових досліджень та види інформаційного забезпечення науково-дослідної роботи;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи та правила бібліографічного опису джерел;
- основи організації навчального процесу і методики викладання історичних дисциплін у закладі вищої освіти;
- етичні та правові основи наукової і педагогічної діяльності, засади академічної доброчесності.

вміти:

- застосовувати понятійний апарат методології історичних досліджень;
- відбирати, систематизувати та критично аналізувати наукову й джерельну інформацію;

- формулювати мету, завдання та структуру кваліфікаційного дослідження;
- здійснювати історіографічний аналіз та складати бібліографічні описи відповідно до чинних стандартів;
- готувати тези доповіді, наукову статтю, рецензію на наукову публікацію;
- планувати та проводити навчальне заняття (фрагмент лекції/семінару) з використанням сучасних методик викладання історії;
- узагальнювати результати дослідження, формулювати висновки та обґрунтовувати рекомендації.

мати навички:

- ідентифікації джерел та визначення достовірності історичної інформації;
- роботи з бібліотечними та архівними каталогами, електронними базами даних;
- підготовки й публічного представлення результатів наукового дослідження;
- проведення навчальних занять і застосування інтерактивних методів навчання історії;
- самостійної організації науково-педагогічної діяльності та дотримання норм академічної доброчесності.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Перелік компетентностей і програмних результатів навчання наведено відповідно до профілю освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» та матриць їх відповідності компонентам освітньої програми.

Інтегральна компетентність: здатність розширювати, поглиблювати та удосконалювати рівень знань й умінь у галузі історичних і суспільно-політичних наук та професійної діяльності шляхом проведення досліджень та здійснення інновацій, вирішувати складні професійні та життєві проблеми.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу процесів і явищ в історії, розуміння їх причиново-наслідкових зв'язків.
- ЗК 2. Здатність формулювати нові проблеми в галузі історії, обирати належні напрями та методи їх розгляду, впроваджувати наукові дослідження у професійну діяльність.
- ЗК 3. Здатність створювати стратегію діяльності, організовувати власну роботу та роботу в команді, здатність до саморозвитку і самовдосконалення.
- ЗК 6. Відкритість до нових знань, ідей і технологій; здатність творчо підходити до вирішення завдань.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою, формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння (мовно-комунікативна компетентність).
- ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання, добирати й використовувати сучасні методики і технології навчання історії (предметно-методична компетентність).
- ФК 3. Здатність здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, використовувати цифрові освітні ресурси (інформаційно-цифрова компетентність).
- ФК 9. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу, планувати освітню та науково-дослідну діяльність (прогностична компетентність).
- ФК 10. Здатність організовувати процес навчання, різні види й форми навчальної та науково-пізнавальної діяльності (організаційна компетентність).
- ФК 11. Здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання й наукового дослідження (оцінювально-аналітична компетентність).
- ФК 12. Здатність до професійного розвитку і навчання впродовж життя.
- ФК 13. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати наукові проблеми, робити науково обґрунтовані висновки (загальнонаукова компетентність).
- ФК 14. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі історії для вирішення практичних і теоретичних завдань.
- ФК 15. Здатність застосовувати знання, вміння і навички з галузі регіональної історії.
- ФК 16. Здатність вивчати й аналізувати проблеми соціально-економічного розвитку, зумовлені суспільно-історичним і культурним розвитком України.

- ФК 17. Здатність орієнтуватися в сучасній суспільно-політичній ситуації, з'ясовувати глобальні тенденції та проблеми розвитку людства.
- ФК 18. Здатність узагальнити засвоєні знання та вміння у процесі теоретичної і практичної підготовки під час підготовки й захисту магістерської роботи.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Вільне володіння державною мовою, вміння комунікувати усно й письмово.
- ПРН 3. Глибокі знання з історії та усвідомлення можливостей їх інтеграції з іншими галузями/предметами.
- ПРН 5. Володіння сучасними методиками й технологіями моделювання змісту навчання історії та вміння ефективно їх застосовувати.
- ПРН 7. Навички користування цифровими пристроями, онлайн-сервісами, критичне оцінювання інформації.
- ПРН 16. Володіння науковими методами аналізу та обробки інформації, здатність рефлексувати над власною професійною діяльністю.
- ПРН 18. Навички інформаційно-описової діяльності, систематизації даних, підготовки наукових робіт, рефератів.
- ПРН 19. Орієнтування в особливостях сучасної наукової історичної картини світу, її ключових проблемах.
- ПРН 21. Володіння методами педагогічного проєктування, здатність визначати цілі освітнього процесу.
- ПРН 24. Обізнаність з освітніми інноваціями, здатність впроваджувати їх у власну педагогічну практику.
- ПРН 26. Вміння взаємодіяти з учасниками освітнього процесу щодо прийняття спільних рішень.

Враховано положення професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН України № 1225 від 29.08.2024 р.) у частині компетентностей, пов'язаних з безперервним професійним розвитком, науково-дослідною діяльністю та рефлексивною практикою педагога.

4. ПЕРЕДУМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Проходження науково-педагогічної практики (ОК 12) відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» ґрунтується на компетентностях і результатах навчання, сформованих під час опанування таких освітніх компонентів:

- ОК 1. Методика наукових досліджень – формує базові уявлення про методологію та інструментарій наукового дослідження;
- ОК 3. Менеджмент в освіті – забезпечує розуміння організаційних засад освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- ОК 5. Психологія і педагогіка профільної школи – формує психолого-педагогічні засади навчальної взаємодії зі здобувачами;
- ОК 6. Історична пам'ять у сучасному освітньому просторі та ОК 7. Історична освіта у профільній школі – забезпечують предметно-методичну підготовку до викладання історії;
- ОК 8. Українські землі в геополітичному вимірі та ОК 9. Актуальні проблеми економічної історії України – формують фахові (історичні) знання, необхідні для науково-дослідної складової практики;
- ОК 10. Практикум з цифрових технологій – забезпечує навички роботи з електронними освітніми ресурсами, необхідні для підготовки дидактичних матеріалів;
- ОК 11. Педагогічна практика – формує первинний досвід педагогічної діяльності в закладі загальної середньої освіти, який поглиблюється й переноситься на рівень закладу вищої освіти під час проходження ОК 12.

Науково-педагогічна практика, своєю чергою, є передумовою для якісного виконання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи (ОК 13, ОК 15) і проходження атестаційного іспиту (ОК 14), оскільки саме під час практики формується джерельна та історіографічна база дослідження.

5. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

5.1. Зміст практики

Науково-педагогічна практика триває 6 тижнів (270 год, 9 кредитів ЄКТС) і охоплює три етапи: підготовчий, основний (практичний) та завершальний (звітний). Практика поєднує дві органічно пов'язані складові: науково-дослідну – поглиблену роботу над джерельною та історіографічною базою кваліфікаційної роботи, та науково-педагогічну – набуття і вдосконалення досвіду викладацької діяльності на рівні закладу вищої освіти.

Підготовчий етап:

- участь у настановчій конференції, яку проводить керівник практики від кафедри спільно з координатором практики факультету;
- ознайомлення з наказом про направлення на практику, програмою практики та вимогами до звітної документації;
- ознайомлення з базою практики, її фондами, каталогами, технічними можливостями;
- узгодження індивідуального плану роботи з науковим керівником кваліфікаційної роботи;
- проходження інструктажу з охорони праці та техніки безпеки.

Основний (практичний) етап – науково-дослідна складова:

- опрацювання каталогів наукових праць та джерельної бази відповідно до теми кваліфікаційної роботи;
- складання бібліографії кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- здійснення історіографічного аналізу праць за темою дослідження;
- підготовка тез доповіді для конференції, вебінару чи круглого столу;
- підготовка рецензії на наукову статтю або монографію за проблематикою дослідження;
- участь у наукових і методичних семінарах кафедри, наукових конференціях, вебінарах.

Основний (практичний) етап – науково-педагогічна складова:

- ознайомлення з навчально-методичною документацією кафедри (робочими програмами дисциплін, силабусами, навчальним планом);
- відвідування навчальних занять науково-педагогічних працівників кафедри з подальшим аналізом застосованих методик викладання;
- підготовка та проведення (під керівництвом наукового керівника) фрагмента лекційного або семінарського заняття з історичної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня;
- розроблення дидактичних матеріалів (презентації, тестові завдання, роздатковий матеріал) до проведеного заняття;
- участь в оцінюванні навчальних досягнень здобувачів (перевірка контрольних, тестових робіт) під керівництвом викладача кафедри.

Завершальний (звітний) етап:

- систематизація та оформлення результатів проведеної роботи;

- підготовка й оформлення звітної документації (щоденник, звіт, характеристика, бібліографія, тези, рецензія, конспект проведеного заняття);
- подання звітної документації керівнику практики від кафедри;
- захист результатів практики на підсумковій конференції (звітному семінарі) кафедри.

5.2. Структура практики

Розподіл навчального часу науково-педагогічної практики за видами діяльності:

Вид діяльності	**Кількість годин**	**Кількість тижнів**
Підготовчий етап (настановча конференція, інструктаж, ознайомлення з базою практики)	15	0,3
Науково-дослідна робота (опрацювання джерел, історіографії, підготовка тез, рецензії, бібліографії)	135	3
Науково-педагогічна робота (відвідування занять, підготовка та проведення заняття, методична робота)	90	2
Завершальний етап (оформлення звітної документації, захист практики)	30	0,7
Разом	**270**	**6**

5.3. Розподіл завдань за тижнями практики

Тиждень	**Основний зміст роботи**
1-й	Настановча конференція, інструктаж, ознайомлення з базою практики, узгодження індивідуального плану
2–3-й	Опрацювання джерельної та історіографічної бази, складання бібліографії кваліфікаційної роботи, підготовка тез доповіді
4-й	Відвідування занять науково-педагогічних працівників кафедри, підготовка конспекту та дидактичних матеріалів заняття
5-й	Проведення фрагмента заняття, підготовка рецензії на наукову публікацію, участь у методичному семінарі кафедри
6-й	Оформлення звітної документації, захист практики на засіданні комісії

5.4. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача під час практики становить основний обсяг навчального навантаження і передбачає: індивідуальне опрацювання джерел і наукової літератури поза консультаціями з керівником; самостійну підготовку тез доповіді, рецензії, конспекту заняття та дидактичних матеріалів; самостійне ведення щоденника практики; підготовку до захисту (складання усного звіту, презентації результатів). Керівник практики контролює самостійну роботу здобувача через проміжні консультації (не рідше одного разу на тиждень) та перевірку щоденника.

5.5. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання формулюється керівником практики (науковим керівником кваліфікаційної роботи) з урахуванням теми кваліфікаційної роботи здобувача і може охоплювати, зокрема:

- складання анотованої бібліографії за темою кваліфікаційної роботи (не менше 25–30 позицій);
- підготовку тез доповіді за темою дослідження для участі в науковій конференції (звітному семінарі) кафедри чи факультету;
- написання рецензії на монографію або статтю у фаховому виданні за проблематикою дослідження;
- підготовку історіографічного огляду з обраної проблематики;
- розроблення плану-конспекту лекційного чи семінарського заняття з відповідної історичної дисципліни та комплекту дидактичних матеріалів до нього.

Обсяг, структура та вимоги до кожного з видів індивідуального завдання наведено у розділі 18 «Звітна документація» цієї програми.

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Форми проведення практики: індивідуальна робота здобувача на базі практики; індивідуальні та групові консультації з керівником практики від кафедри; настановча та підсумкова (звітна) конференції; самостійна робота з джерелами, науковою літературою та архівними матеріалами; спостереження і аналіз навчальних занять науково-педагогічних працівників; підготовка і проведення власного навчального заняття; дистанційна взаємодія з використанням платформи Moodle та засобів відеозв'язку (у визначених цим Положенням випадках).

Методи, що застосовуються під час практики: аналітико-синтетичні методи опрацювання джерел (аналіз, синтез, порівняння, систематизація); історико-генетичний, історико-порівняльний та історико-типологічний методи опрацювання історичного матеріалу; бібліографічний і джерелознавчий аналіз; методи науково-педагогічного проєктування (розроблення плану-конспекту заняття, добір дидактичних матеріалів); інтерактивні методи навчання (дискусія, кейс-метод, проблемний виклад) під час проведення власного заняття; методи самоконтролю і рефлексії (ведення щоденника, самоаналіз проведеного заняття).

Практика сприяє формуванню у здобувачів низки м'яких навичок (soft skills): самоорганізації та тайм-менеджменту (планування й виконання індивідуального графіка робіт); комунікації та публічного виступу (захист практики, проведення заняття, участь у наукових заходах); критичного мислення (аналіз джерел, рецензування наукових праць); роботи в команді (взаємодія з керівником, колегами на кафедрі, науково-педагогічними працівниками бази практики); адаптивності (робота в умовах різних баз практики, зокрема в дистанційному форматі).

7. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час проходження практики застосовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- щоденник практики з відображенням виконання індивідуального плану;
- письмовий звіт про проходження практики;
- бібліографія кваліфікаційної роботи, складена за результатами опрацювання джерел;
- тези доповіді (наукового виступу) за темою дослідження;
- рецензія на наукову статтю або монографію;
- план-конспект та дидактичні матеріали підготовленого й проведеного навчального заняття;
- усний звіт (захист) на засіданні комісії із демонструванням результатів роботи, зокрема з використанням мультимедійної презентації;
- характеристика здобувача, надана керівником від бази практики.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

У процесі проходження практики використовуються такі форми контролю: поточний контроль – здійснюється керівником практики від кафедри під час консультацій (не рідше

одного разу на тиждень) шляхом перевірки ведення щоденника, стану виконання індивідуального плану та якості опрацювання джерел; проміжний контроль – проводиться на середину терміну практики (наприкінці 3-го тижня) у формі перевірки проміжних результатів науково-дослідної та науково-педагогічної складових (стан бібліографії, готовність конспекту заняття); підсумковий контроль – проводиться у формі заліку (захисту практики) на засіданні комісії кафедри після завершення практики та подання повного пакета звітної документації.

9. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Науково-педагогічна практика оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Загальна структура підсумкової оцінки: виконання індивідуальних завдань практики – 60 балів, оформлення звітної документації – 20 балів, захист практики – 20 балів.

Складова оцінювання	Вид навчально-практичної діяльності	Бали
Виконання індивідуальних завдань (60 балів)	Складання індивідуального плану та участь у настановчій конференції	5
	Опрацювання джерельної та історіографічної бази, складання бібліографії кваліфікаційної роботи	15
	Підготовка тез доповіді (виступу) за темою дослідження	10
	Підготовка рецензії на наукову статтю / монографію	10
	Відвідування навчальних занять науково-педагогічних працівників кафедри та їх аналіз	5
	Підготовка і проведення фрагмента лекційного/семінарського заняття, розроблення дидактичних матеріалів	15
Оформлення звітної документації (20 балів)	Щоденник практики, звіт, характеристика — своєчасність і якість оформлення	20
Захист практики (20 балів)	Усний звіт на засіданні комісії, відповіді на запитання	20
	Разом	**100**

9.1. Критерії оцінювання тез доповіді

Максимум 10 балів. Оцінюються: відповідність тематиці кваліфікаційної роботи, науковий стиль викладу, обґрунтованість актуальності, стислий аналіз останніх публікацій за темою, відсутність плагіату й мовних помилок, наявність аргументованого висновку, коректне оформлення списку використаних джерел (7–10 балів – високий рівень; 4–6 балів – достатній; 1–3 бали – низький; 0 балів – матеріал не подано).

9.2. Критерії оцінювання бібліографії кваліфікаційної роботи

Максимум 15 балів. Оцінюються: повнота і глибина опрацювання історіографічної та джерельної бази, логічність структурування (хронологічне, проблемно-хронологічне чи тематичне), відповідність меті й завданням кваліфікаційної роботи, різноманітність видів опрацьованих джерел, наявність самостійних висновків щодо стану наукової розробки теми (11–15 балів – високий рівень; 6–10 балів – достатній; 1–5 балів – низький; 0 балів – бібліографія відсутня).

9.3. Критерії оцінювання рецензії на наукову публікацію

Максимум 10 балів. Оцінюються: з'ясування наукової проблематики та методів дослідження автора, визначення джерельної бази, наявність обґрунтованих зауважень і власних висновків рецензента, дотримання наукового стилю та відсутність плагіату (7–10 балів – високий рівень; 4–6 балів – достатній; 1–3 бали – низький; 0 балів – рецензія не підготовлена).

9.4. Критерії оцінювання підготовленого та проведеного заняття

Максимум 15 балів. Оцінюються: відповідність змісту заняття робочій програмі дисципліни, чіткість визначення мети й завдань заняття, доцільність обраних методів і засобів навчання, якість підготовлених дидактичних матеріалів, методична грамотність проведення заняття, рефлексія власної педагогічної діяльності (11–15 балів – високий рівень; 6–10 балів – достатній; 1–5 балів – низький; 0 балів – заняття не підготовлено/не проведено).

9.5. Політика щодо дедлайнів та перескладання

Звітна документація подається на кафедру протягом 5 робочих днів після завершення терміну практики. Матеріали, подані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на знижений бал (утримання до 10 балів від набраної оцінки за кожен тиждень прострочення). Перескладання заліку з практики та повторне подання документації за наявності поважних причин відбувається з дозволу деканату відповідно до Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ. У випадку виникнення конфліктних ситуацій під час оцінювання практики сторони керуються нормами Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

9.6. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі зобов'язані дотримуватися Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Порушеннями академічної доброчесності вважаються, зокрема: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація даних, списування, обман, необ'єктивне оцінювання. Тези доповіді, рецензія, бібліографія та інші письмові матеріали, підготовлені під час практики, підлягають перевірці на унікальність засобами системи Moodle відповідно до Положення про запобігання і виявлення академічного плагіату у ТНПУ. У разі виявлення ознак академічної недоброчесності матеріали повертаються здобувачеві на доопрацювання, а в разі повторного порушення – питання розглядається відповідно до процедур, визначених нормативними документами університету.

9.7. Політика щодо відвідування (присутності на базі практики)

Присутність здобувача на базі практики та виконання визначеного графіка робіт є обов'язковими. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, участь у програмах академічної мобільності, форс-мажорні обставини) окремі види робіт можуть виконуватися дистанційно за погодженням із керівником практики від кафедри, з відповідною фіксацією у щоденнику практики.

10. ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Під час проходження практики здобувачі керуються Політикою використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Системи штучного інтелекту можуть етично використовуватися здобувачем як допоміжний інструмент, зокрема для:

- пошуку та попереднього структурування інформації про джерела й історіографію (з обов'язковою подальшою самостійною перевіркою достовірності);
- перевірки грамотності та стилістичного редагування власного тексту звіту, тез, рецензії;
- генерування ідей щодо структури заняття, добору методів навчання (з подальшою самостійною адаптацією та критичною оцінкою запропонованого);
- створення допоміжних матеріалів (наприклад, чернеток тестових завдань), які здобувач самостійно перевіряє, редагує і адаптує.

Забороняється:

- використання систем ШІ для повної автоматичної генерації тез доповіді, рецензії, бібліографії чи звіту без самостійного опрацювання джерел та особистого інтелектуального внеску здобувача;
- видавання згенерованого штучним інтелектом тексту за результат власного наукового аналізу без належного зазначення факту його використання;
- використання ШІ для фабрикації посилань, цитат чи бібліографічних описів, які не відповідають реальним джерелам.

У разі використання систем ШІ для генерації окремих фрагментів тексту або підготовки до заняття здобувач зобов'язаний зазначити це у списку використаних джерел (назва моделі, версія, розробник, дата запиту) та за можливості додати текст запиту в додатки до звітної документації. Здобувачу рекомендується зберігати історію відповідних запитів до моменту захисту практики як підтвердження власного авторського внеску. Керівник практики визначає для кожного індивідуального завдання, чи допускається (часткове) використання систем ШІ, а всі матеріали, подані на захист, перевіряються на самостійність виконання.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Під час проходження практики здобувачі використовують:

- платформу дистанційного навчання Moodle ТНПУ імені Володимира Гнатюка (розміщення індивідуальних завдань, перевірка на академічну доброчесність, консультування);
- електронні каталоги та бази даних наукової бібліотеки ТНПУ імені Володимира Гнатюка, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;
- електронні описи фондів Державного архіву Тернопільської області та інших архівних установ;
- офісне програмне забезпечення (текстовий та табличний редактори, засоби підготовки презентацій) для оформлення звітної документації та дидактичних матеріалів;

- засоби відеозв'язку (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet) для консультацій та проведення занять у дистанційному чи змішаному форматі;
- наукометричні та реферативні бази даних (Google Scholar, DOAJ, репозитарій ТНПУ) для пошуку наукових публікацій за темою дослідження;
- програмні засоби перевірки текстів на плагіат, інтегровані в систему Moodle ТНПУ.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Перелік складається з нормативних документів, методичних рекомендацій до організації практик і наукових та навчально-методичних публікацій з проблем методики історичної освіти й педагогіки вищої школи. Перевагу віддано сучасним виданням; не використано російськомовні джерела та джерела, авторами яких є громадяни держави-агресора.

12.1. Нормативні документи

- Закон України «Про вищу освіту». URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
- Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
- Закон України «Про авторське право і суміжні права» (в частині статусу робочих програм та освітніх матеріалів).
- Лист Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9-434 «Щодо рекомендацій до навчально-методичного забезпечення».
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене наказом МОН України № 686 від 15.05.2024 р.
- Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН України № 1225 від 29.08.2024 р.
- ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
- Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка (протокол вченої ради університету № 3 від 23.10.2012 р., зі змінами від 26.09.2023 р.).
- Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
- Положення про робочу програму навчальної дисципліни Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (2026 р.).
- Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка.
- Положення про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ імені Володимира Гнатюка (протокол вченої ради університету № 13 від 29.06.2021 р., зі змінами від 28.12.2021 р.).
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ТНПУ імені Володимира Гнатюка.
- Положення про запобігання і виявлення академічного плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка.
- Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
- Політика використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

- Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
- Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
- Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (протокол вченої ради університету № 14 від 24.06.2025 р.).

12.2. Методичні рекомендації до організації практик

- Терно С. О. Педагогічна практика (посібник для студентів історичного факультету): навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 32 с.
- Терно С. О. Педагогічна практика (методичні рекомендації для здобувачів рівня вищої освіти бакалавр спеціальності «Історія та археологія»): методичні рекомендації. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 24 с.
- Терно С. О. Теорія та методика навчання історії: практикум для здобувачів ступеня вищої освіти. Запоріжжя, 2016. 36 с.
- Галицька-Дідух Т. В. Виробнича (педагогічна) практика: методичні рекомендації для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2024.
- Горохівський П. І. Вивчення курсу «Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі»: методичні рекомендації для магістрантів денної та заочної форми навчання. Умань: ПП Жовтий О., 2013. 84 с.
- Демиденко Т. П. Методика викладання історії у вищих навчальних закладах: навчально-методичний комплекс з планами лекційних та семінарських занять, завданнями для самостійної та індивідуальної роботи для магістрантів історичного факультету. Полтава, 2011.
- Стражнікова І. О. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.

12.3. Наукові та навчально-методичні публікації з методики історичної освіти

Основна:

- Гончарова Н. О. Методика викладання історії у вищій школі: навчальний посібник. Харків: ФОП Шейніна О. В., 2009. 328 с.
- Маринченко Г. М. Методика викладання історії у закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник. Миколаїв: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 292 с.
- Комаров В. О. Методика навчання історії в школі: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ. 300 с.
- Пометун О. І., Гупан Н. М., Власов В. С. Компетентнісно орієнтована методика навчання історії в основній школі: методичний посібник. Київ: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018.
- Калакура Я. Українська історіографія: курс лекцій. Київ: Генеза, 2012. 512 с.
- Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. 376 с.

Допоміжна:

- Пометун О. Компетентнісний підхід у сучасній історичній освіті. Історія в школах України. 2017. № 6. С. 3–13.
- Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
- Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.
- Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження: підручник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 336 с.
- Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 352 с.
- Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Київ: Університетська книга, 2020. 219 с.
- Стефанюк Г. В. Теорія і методика наукових досліджень: опорні конспекти лекцій, глосарій, самостійна робота. Івано-Франківськ, 2018. 132 с.
- Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf

13. ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

- Наукова бібліотека ТНПУ імені Володимира Гнатюка. URL: https://library.tnpu.edu.ua/
- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua
- Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.nplu.kiev.ua
- Державний архів Тернопільської області. URL: https://archives.gov.ua/ (регіональні архівні установи)
- Інститут історії України НАН України. Електронна бібліотека. URL: http://resource.history.org.ua
- Центральний державний історичний архів України, м. Київ (ЦДІАК України). URL: https://cdiak.archives.gov.ua
- Репозитарій ТНПУ імені Володимира Гнатюка (наукові праці, кваліфікаційні роботи, методичні видання).
- Платформа дистанційного навчання Moodle ТНПУ імені Володимира Гнатюка.
- Науково-освітній портал «Історична правда». URL: https://www.istpravda.com.ua
- Портал електронних наукових фахових видань з історії (Наукова періодика НАН України). URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua

Не допускається використання інформаційних інтернет-ресурсів, зареєстрованих у державі-агресорі.

14. ПЕРЕЛІК РЕСУРСІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Для поглиблення компетентностей, що формуються під час практики, здобувачам рекомендується проходження таких курсів, тренінгів і програм (за наявності можливості й за погодженням із керівником практики):

- онлайн-курси з академічного письма та методології історичних досліджень на платформах Prometheus, EdEra, Coursera;
- тренінги й вебінари з методики викладання історії, що проводяться Українською асоціацією викладачів історії, Освіторією, НУШ-хабами;
- літні/зимові школи з публічної історії, усної історії, цифрової гуманітаристики;
- програми академічної мобільності та наукові стажування в партнерських закладах вищої освіти (зокрема відповідно до угод ТНПУ з Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького та Вищою лінгвістичною школою у м. Ченстохові, Польща).

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті, як заліку окремих завдань практики здійснюється керівником практики за умови успішного опанування здобувачем відповідного курсу (за наявності сертифіката) та відповідності його змісту завданням практики, а в інших випадках – за процедурою, визначеною відповідним положенням ТНПУ.

15. КОМУНІКАЦІЯ ТА ЕТИКА ВЗАЄМОДІЇ

Комунікація між керівником практики і здобувачем здійснюється під час очних і дистанційних консультацій (не рідше одного разу на тиждень), через корпоративну електронну пошту ТНПУ та систему дистанційного навчання Moodle. Графік консультацій узгоджується на настановчій конференції; позапланові консультації проводяться за попередньою домовленістю.

У разі неможливості прибути на базу практики або відвідати консультацію з поважних причин здобувач зобов'язаний завчасно (не пізніше ніж за добу, а в разі раптової хвороби – при першій можливості) повідомити про це керівника практики від кафедри та керівника від бази практики, узгодивши порядок відпрацювання пропущеного часу.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування з керівниками практики, персоналом бази практики, науково-педагогічними працівниками та здобувачами, чиї заняття відвідуються, очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу. Взаємодія з учнями/студентами під час проведення власного заняття будується на засадах педагогічного такту, підтримки та недискримінації.

16. БАЗИ ПРАКТИКИ

Відповідно до Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка базами науково-педагогічної практики можуть бути навчальні, наукові й культурні установи, що мають необхідне кадрове, бібліотечне та інформаційне забезпечення для виконання завдань практики. Базою практики за замовчуванням є кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Основними базами проходження науково-педагогічної практики здобувачів спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) є:

- кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук історичного факультету ТНПУ імені Володимира Гнатюка;
- наукова бібліотека ТНПУ імені Володимира Гнатюка;
- Державний архів Тернопільської області;
- обласні та районні краєзнавчі музеї, музеї при закладах освіти Тернопільської області;
- заклади загальної середньої освіти (гімназії, ліцеї) – стейкхолдери освітньої програми, зокрема гімназія імені Романа Завадовича м. Зборова, – у частині ознайомлення з науково-методичною роботою вчителя-дослідника;
- наукові підрозділи та кафедри інших закладів вищої освіти України (за наявності договорів про співпрацю, зокрема з Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького) та закордонних партнерів у межах академічної мобільності.

Здобувач вищої освіти за погодженням із завідувачем кафедри має право самостійно обрати базу практики, якщо це доцільно з огляду на тему кваліфікаційної роботи. У такому разі здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри, до якої додається лист-згода відповідної установи прийняти його для проходження практики. Зміна бази практики після видання наказу про направлення на практику можлива лише з поважних причин за рішенням завідувача кафедри.

З базами практики укладаються договори за типовою формою, наведеною в Положенні про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка, не пізніше ніж за два місяці до початку практики.

17. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальну відповідальність за організацію, проведення і контроль практики несе ректор університету. Навчально-методичне керівництво практикою та виконання її програми забезпечує кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук. Загальну координацію практик на факультеті та контроль за їх проведенням здійснює керівник практики (відповідальна особа), призначений розпорядженням декана історичного факультету.

Декан історичного факультету:

- організовує підбір баз практики спільно із завідувачем кафедри;
- бере участь у настановчій та підсумковій конференціях з практики;

- здійснює загальний контроль за організацією і проходженням практики здобувачами факультету.

Завідувач кафедри:

- забезпечує розроблення робочої програми практики та контролює її виконання;
- призначає керівників практики від кафедри з числа досвідчених науково-педагогічних працівників, як правило – наукових керівників кваліфікаційних робіт здобувачів;
- організовує проведення настановчої та підсумкової (звітної) конференцій.

Керівник практики від кафедри (науковий керівник кваліфікаційної роботи):

- до початку практики видає кожному здобувачеві індивідуальне завдання, узгоджене з темою кваліфікаційної роботи;
- ознайомлює здобувачів з програмою практики, порядком її проходження, вимогами до звітної документації;
- протягом практики консультує здобувачів, контролює виконання індивідуального плану та ведення щоденника практики;
- контролює дотримання здобувачами правил охорони праці, техніки безпеки та академічної доброчесності;
- бере участь у прийманні заліку (захисту) практики та подає завідувачу кафедри письмовий звіт з висновками і пропозиціями щодо вдосконалення практики.

Керівник від бази практики (за потреби призначення):

- створює умови для виконання здобувачем програми практики, надає доступ до фондів бібліотеки, архіву, наукової установи;
- проводить інструктаж з охорони праці на робочому місці;
- контролює дотримання здобувачем трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку установи;
- після завершення практики надає характеристику на здобувача із зазначенням якості виконаної роботи.

Здобувач вищої освіти під час проходження практики зобов'язаний:

- до початку практики отримати від керівника практики консультації щодо оформлення необхідних документів та індивідуальне завдання;
- своєчасно прибути на базу практики і дотримуватися встановленого режиму роботи;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальний план роботи;
- вести щоденник практики та регулярно інформувати керівника про хід виконання завдань;
- дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики та норм академічної доброчесності;
- своєчасно оформити й подати на кафедру звітну документацію та захистити результати практики.

18. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Після завершення практики здобувач вищої освіти протягом 5 робочих днів подає на кафедру такі документи (форми наведено у Додатках):

- щоденник практики із зазначенням індивідуального плану, календарного графіка виконання завдань та відгуку керівника від бази практики (Додаток 1);
- звіт про проходження практики обсягом 5–7 сторінок, у якому висвітлено зміст виконаної науково-дослідної та науково-педагогічної роботи (Додаток 2);
- характеристику здобувача, підписану керівником від бази практики (Додаток 3);
- бібліографію кваліфікаційної (магістерської) роботи, оформлену згідно з ДСТУ 8302:2015;
- тези доповіді (виступу) за темою дослідження обсягом 2 повні сторінки формату А5;
- рецензію на наукову статтю або монографію за проблематикою кваліфікаційної роботи;
- конспект (план-конспект) проведеного під час практики фрагмента лекційного/семінарського заняття з додатками дидактичних матеріалів.

Керівник практики від кафедри перевіряє подану документацію і в разі потреби повертає її на доопрацювання терміном до 2 днів. Підсумковий контроль (захист практики) здійснює комісія, призначена завідувачем кафедри, у складі керівника практики від кафедри, координатора практики факультету та, за можливості, керівника від бази практики. Захист практики проводиться у формі усного звіту і виступу здобувача на засіданні комісії (звітному семінарі кафедри) не пізніше ніж через 10 днів після завершення практики.

Оформлена та захищена звітна документація зберігається на кафедрі не менше одного року відповідно до вимог Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ.

19. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів практики здійснюється за Національною шкалою, шкалою ECTS та 100-бальною шкалою ТНПУ імені Володимира Гнатюка відповідно до Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ТНПУ. Формою підсумкового контролю є залік.

Оцінка за 100-бальною шкалою університету	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Оцінка за національною шкалою (залік)**
90 – 100	A	зараховано
85 – 89	B	зараховано
75 – 84	C	зараховано
64 – 74	D	зараховано
60 – 64	E	зараховано
35 – 59	FX	незараховано (з можливістю повторного складання)
0 – 34	F	незараховано (з обов'язковим повторним проходженням практики)

Здобувачеві, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право повторного проходження практики. Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку при повторному захисті, відраховується з університету відповідно до Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Результати підсумкового контролю вносяться до відомості обліку успішності та залікової книжки здобувача і враховуються під час формування рейтингу здобувача та допуску до захисту кваліфікаційної роботи.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Форма щоденника практики

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Історичний факультет
Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

науково-педагогічної практики

Здобувача (-ки) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Курс _____ Група _____

Освітня програма «Середня освіта (Історія)»

Спеціальність А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

Здобувача (-ки) _____

направляється на науково-педагогічну практику на _____

_____

(назва бази практики)

Термін практики: з «____» _____ 20___ р. по «____» _____ 20___ р.

Керівник практики від кафедри _____

Завідувач кафедри _____ _____

Прибув на базу практики «____» _____ 20___ р.

Вибув з бази практики «____» _____ 20___ р.

1. МЕТА ПРАКТИКИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата	Зміст виконаної роботи	Відмітка про виконання

3. ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ ЗДОБУВАЧА (-КИ) НА ПРАКТИЦІ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Керівник практики від бази практики _____ _____

(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

М. П. «____» _____ 20___ р.

4. ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД КАФЕДРИ

_____

_____

_____

_____

_____

Оцінка практики (за 100-бальною шкалою) _____

Керівник практики від кафедри _____ _____

(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

Додаток 2

Форма титульного аркуша звіту здобувача (-ки)

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Історичний факультет
Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук

ЗВІТ

про проходження науково-педагогічної практики

на _____

(назва бази практики)

Виконав (-ла): здобувач (-ка) ІІ курсу
групи ____, спеціальності А 4.03 Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від кафедри: _____

Початок практики «____» _____ 20___ р.
Закінчення практики «____» _____ 20___ р.

Звіт захищено з оцінкою _____ «____» _____ 20___ р.

СТРУКТУРА ЗВІТУ (орієнтовна)

- Вступ (мета, завдання, база, терміни проходження практики).
- Розділ 1. Науково-дослідна робота (опис опрацьованих джерел, історіографії, підготовлених тез, рецензії).
- Розділ 2. Науково-педагогічна робота (опис відвіданих занять, підготовленого і проведеного заняття, набутих методичних навичок).
- Висновки та пропозиції (самоаналіз, здобуті компетентності, рекомендації щодо вдосконалення практики).
- Додатки (за потреби: копії тез, рецензії, конспекту заняття, роздаткових матеріалів).

Обсяг основної частини звіту – 5–7 сторінок комп'ютерного набору (шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5, поля: верхнє і нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм).

Додаток 3

Форма-зразок характеристики на здобувача (-ку)-практиканта (-ку)

ХАРАКТЕРИСТИКА

видана здобувачу (-ці) _____

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, історичного факультету, спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), курсу _____

1. Назва практики: науково-педагогічна практика
2. Місце проходження практики: _____
3. Терміни проходження: з «____»_____20__р. по «____»_____20__р.
4. Яку роботу виконав (-ла) здобувач (-ка): _____

Здобувач (-ка)-практикант (-ка) має _____ (ґрунтовну науково-методичну підготовку, володіє глибокими знаннями з історії, історіографії, джерелознавства, методики викладання історії, або: не достатньо володіє теоретичними знаннями, потребує вдосконалення методичних умінь).

Під час опрацювання джерельної бази та літератури, а також підготовки й проведення навчального заняття (дотримується принципів науковості й доступності, застосовує сучасні методики викладання, або: не повною мірою дотримується методичних вимог).

Доброзичливий (-а), урівноважений (-а), сумлінний (-а), тактовний (-а), дотримується правил роботи кафедри / бібліотеки / архіву / наукової установи (або: систематично порушував (-ла) трудову дисципліну).

Програма та завдання практики виконані повністю / не виконані / виконані частково.

За наслідками проходження науково-педагогічної практики може бути виставлена оцінка _____

Підписи:

Керівник від бази практики _____ _____

(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

М. П. «____» _____ 20___ р.

Додаток 4

Форма наказу про направлення здобувачів на практику

Міністерство освіти і науки України
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Н А К А З

м. Тернопіль

«____»_____20___р. № _____

Про направлення здобувачів вищої освіти на науково-педагогічну практику

Згідно з графіком освітнього процесу та відповідно до навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) на 20___/20___ навчальний рік

НАКАЗУЮ:

1. Направити для проходження науково-педагогічної практики здобувачів ІІ курсу групи ____ історичного факультету строком з «____»_____20___р. по «____»_____20___р. на зазначені у додатку до наказу бази практики та затвердити керівників практики від кафедри.

2. Завідувачу кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук забезпечити проведення інструктажу з охорони праці та настановчої конференції.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на декана історичного факультету.

Перший проректор _____ _____

(підпис) (ім'я, прізвище)